

वीज जाते आणि घेते... मध्ये काय घडते ?

पावसाळा आणि वीजपुरवठा यांचे नाते सर्वांनीच गृहित घटलेले असते. अर्थात, विजेशिवाय जगण्याची कल्पना करणे शक्य नाही, इतके तिचे महत्व बाहेराते आहे. त्यामुळे यांची यांती की, अपल्या संतांपाचा पारा चढातो. परंतु वीज जाते, हे वास्तव आहे. पावसाळ्याच्या सुरुवातीला वीजपुरवठा खंडित झालाकी, आपण वीज वितरण कंपनीला दोष देऊन मोकडे होतो. दुसऱ्या दिवशी त्याची बातमीही होते. परंतु, वीज का गेली, का जाते, याचे उत्तर बहुतेकांना माहीत नसते.

यंत्रणा जोबासीची रात्री-अपरात्री वीज गेल्यानंतर काही वेळातच ती परत येते. विजेशी यंत्रणा अशी आडे की, ती चालू अथवा बंद रात्री उच्चवासाठी व्यक्तीची गरज लागते. शिवाय या यंत्रणेत विचाराधीक असतो. मोबाईल किंचा टेलिफोनचे तसेच नाही. त्याचे एकदा केनेशन घेतले की, त्याची सेवा संबंधित कंपनीला एका डिकापी बसून चालू विधा बंद करता येते. तीही कौणत्या आकाशाला लखलखाणारी वीज, दोन्हींमध्ये प्रचंड ऊर्जा असते. आकाशात विजेचा कडकडात सुरु झाला की, घरातील बडीलधारी माणसे वीज उपकरणे बंद करतात. कारण, उच्च दावामुळे ती जलण्याची शक्यता असते. दोन विद्युत चुकविय क्षेत्र एकत्र आल्यांने दोबा बाढतो व यंत्रणा बंद पडते. नव्हे, तशी सोयच यंत्रणा वाचविण्यासाठी केलेली

पाहिजे, सारा पसारा उघड्यावर पारंपरिक अथवा अपारंपरिक स्रोतांपासून देशाच्या कामाकोर्पाच्यातून निर्माण झालेली चीज ग्राहणाऱ्या दारात आणें तेवढे सोये नाही.

त्यासाठी लाखो किलोमीटर वीजवाहिन्यांचे जाले देशात सर्वदूर पसरलेले आहे. त्याला 'प्रीड' म्हणतात. हा सारा पसारा उघड्यावर आहे. नैसर्गिक विचामानवर्नित आपारंपरिक या यंत्रणेवर परिणाम होऊन त्यात बिघाड होण्याची शक्यता असते. चक्रवाचाड, पूर्व, रस्ते अपारंपरिक यंत्रणा कार्यान्वयित होऊन फीडर (वीजवाहिनी) बंद पडतो.

जर हा फीडर बंद पडता

* योगेश विटनकर *

उपमुख्य जनसंपर्क अधिकारी, महावितरण, नागपूर

हानी टाळण्यासाठी यंत्रणा: दुसरी बाबम्हणजे वीज खांवात विद्युतप्रवाह उत्तर नये यासाठी चॉकलेटी रंगाचे कीमी मात्रे इन्सुलेट खांवावर बसविले जातात. बहुधा तेंहमुळे विचाविद्युतप्रवाहामुळे ग्राम होतात व त्यावर पावसाचे थेंब पडताच्यात्याला तडे जातात. ज्यामुळे वीजप्रवाह खांवातून जमिनी उत्तरात आणि लगेच्या आपातकालिन यंत्रणा कार्यान्वयित होऊन फीडर (वीजवाहिनी) बंद पडतो.

नाही तर जीवित वा वित्तहानी होण्याचा घोका असतो.

विघाड शोधणे विक्रीचे जेव्हा वीजपुरवठा अचानक खंडित होतो, तेव्हा वीज उक्तेंद्रातील कर्मचारी जवळच्या उपकेंद्राशी संपर्क साधून त्याच्याकडे वीजपुरवठा आहे की नाही, याची खात्री करत असतात. वीजपुरवठा असल्याची खात्रजमाझाल्यानंतरफी चालूकेला जातो. जर फीडर पुर्ण ट्रॉपी झाला (बंद पडला) तर मात्र विघाड झाल्याचे घोषित करण्यात येते. तथापि, विघाड झोधणे जिक्रीचे असते. ऊन-वाच्याची, पावसाची अथवा अंधाराची तमा न करता ही शोध

त्यांना खांवावर चाढवे लागते.

अधूसमधून घडत असतात. परंतु, मानवी संवेदना इतक्या कीण झाल्या आहेत की, एखाद्या जिवाचे मोलींही आपण घ्यानात येत नाही. वीज जाते आणि येते, यारप्याण काय होते, याचा विचार आपण जेव्हा करू त्यावेळी आपण महावितरण किंवा कोणत्याही वीज कर्मचाच्याला दोष देणार नाही.

वीज गेल्यास काय करावे

आणि काय करू नये?

१. आपल्या घरात आसीनीवी (रेसिड्युअल कांटरसिंक्रिट्रेकर) असेंगरजेवे आहे, जेणेकरून घरातील वीज यंत्रणेत विघाड झालात वीजपुरवठा

बंद होऊन जीवितहानी टाळता येईल.

२. अर्थीगु सुस्थितीत असली पाहिजे, गरजेनुसार त्याची तपासणी करावी. ३. वीज उपकरणे विधा व्यारिंग ओलावायपासून किंवा पचायपासून सुरक्षित असावी.

४. वीज उपकरणे हताळताना पायात स्लिपर घालावी व वीजपुरवठा बंद झाल्याची खात्री करावी. ५. विद्युत खांवाला व ताणाला जनावरे बांधूनयेत. ६. वीजपुरवठा खंडित झाल्यास १५ ते २० मिनिटे थांबूनव वीज वैपीला संपर्क करावा.

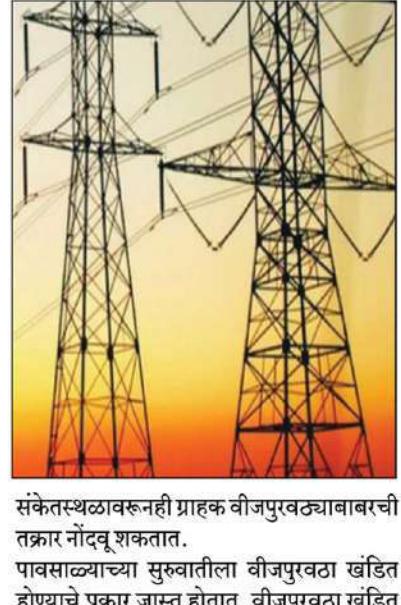
७. विघाड नेमका कोठे झाला याची माहिती असल्यास वीज वैमीला संपर्क करावा.

८. विजेच्या तारा तुट्यास त्याला हात लावूनये.

तातडीने महावितरणला माहिती देष्यासाठी विविध पर्याय वीजपुरवठाची माहिती देष्यासाठी विविध पर्याय यांची ग्राहणी आहेत त्यावर घालून घरातील विवितरणला माहिती द्यावी. त्यासाठी महावितरणला १९१२, १९००-१०२-३४३५ किंवा १९००-२१२-३४३५ या टोल फ्री क्रमांकावर द्यावी. तसेच आपल्या रजिस्टर्ड मोबाईल क्रमांकावरून ०२२-४१०७५५०० या क्रमांकावर रेटिंग देणार नाही.

प्रत्यावरण यांची ग्राहणी आहेत त्यावर घालून घरातील विवितरणला माहिती द्यावी.

९. आपल्या घरात आसीनीवी (रेसिड्युअल कांटरसिंक्रिट्रेकर) असेंगरजेवे आहे, जेणेकरून घरातील वीज यंत्रणेत विघाड झालात वीजपुरवठा

संकेतस्थळावरूनही ग्राहक वीजपुरवठावारबरवा

तकार नोंदवू शकतात.

पावसाळ्याच्या सुरुवातीला वीजपुरवठा खंडित

होण्याचे प्रकार जास्त होतात. वीजपुरवठा खंडित

झाला की, आपण वीज वितरण कंपनीला दोष

देणने मोकळे होतो. वीज का गेली, का जाते, या

प्रसराचे तसेच आपल्या घरातील विविध

पर्याय यांची ग्राहणी आहेत त्यावर घालून घरातील विविध

पर्याय

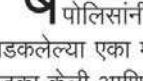
हल्की रात्रीच्या वेळी आकाशात पाहिलं तर तुलनेने बर्च कमी झालं आहे. यामधे शिश्रुत कारण आहेत. वाढत्या प्रदूषणामुळे असं होऊ शकतं. पण अशा परिस्थितीतही भारतात निसर्गाचा एक कमाल आविष्कार प्रत्येकालाच आशयचकित करत आहे.

हा आविष्कार म्हणजे भारतातील अतिशय दुर्गम भागात असणारं एक लहानसंग गाव. इथं वाहेचं कोणी गेलं तर त्याची दमचाक होते, थेंडीनं दातखिळी बसते. इथं दूरदूरपर्यंत कोणीच नसल्यामुळे रात्रीच्या वेळी नुस्तं बाहर वावरण्ही घडकी भरवतं. जगातील आणि भारतातील काळोखाया रात्रीसाठी ओळखल्या जाणाच्या आणि आकाश अगदी सहजपणे दिसणाऱ्या या ठिकाणांचं, या गावाचं नाव आहे हानले.

पर्यटकांचा ओघ सुरु

लडाखच्या पूर्व भागात, चांगलांग पठारावर हे लहानसंग गाव आहे. लेहापासून ते साधारण २५० किलोमीटर अंतरावर आहे.

समुद्रसपाटीपासून हे गाव साधारण ४,५०० मीटर (१४,७६० फूट) उंचीवर वसलेलं

पोलिसांनी

अडकलेल्या एका मांजरीची सुटका केली आणि तिला परत अटक केली. प्रत्यक्षात, सुटका केल्यानंतर, मांजरीने पोलिस अधिकाऱ्याना अनेक वेळा चावा घेतला. म्हणूनच तिला अटक करण्यात आली. आता मांजरीचा 'मग्शेंट' व्हायरल होत आहे. पोलिसांनी मांजरीची काळजी घेण्यास सुरुवात केली आहे. बँकॅक पोलिस अधिकाऱ्यादा परिंदा पाकिसुक यांनी हरवलेल्या अमेरिकन शैर्टेऊअर मांजरीची असामान्य कहाणी शे अटक केली.

साउथ चायाना मॉर्टिंग पोस्टनुसार त्यांनी मांजरीचे चांगले स्वागत केले आणि तीची काळजी घेण्यास सुरुवात केली. आम्हाला प्रेम देण्याएवजी, गॉड्स गुलाबी हानेस घातलेली मांजर अनेक पोलिस अधिकाऱ्यान्याना ओरबाहू लागली आणि चावू लागली. या मांजरीचे नाव नाब तांग आहे. त्याचा अर्थ 'पैसे मोजणे' असा होतो. एका अधिकाऱ्याने लिहिले, की या मांजरीवर पोलिस अधिकाऱ्यावर हल्ला केल्याचा आरोप आहे आणि तिला ताब्यात घेण्यात आले.

भेदभाव पडला महागात

पेरु या देशातल्या एका रेस्टॉरेंटला दंड ठोठावण्यात आला असावा? एखादा नियम मोडल्याबद्दल त्यांना दंड ठोठावण्यात आला असावा, असं तुम्हाला वाटत असेल तर ते चूक आहे. कारण माहिला आणि पुरुषांमध्ये भेदभाव केल्याप्रकरणी रेस्टॉरेंटला दंड ठोठावण्यात आला आहे. पेरुची राजधानी लिमाचा समुद्रकिनाऱ्यालगत ला रोजा नोंदिका नावाचं रेस्टॉरेंट आहे. या रेस्टॉरेंटच्या व्यवस्थापनाने महिला आणि पुरुषांसाठी वेगवेगळे मेनूकार्ड तायार केलेला मेनूकार्डमध्ये किंमती छापण्यात आल्या नव्हत्या तर पुरुषांना देण्यात येण्याचा मेनूकार्डमध्ये पदार्थाच्या नावाशेजारी किंमती छापण्यात आल्या होत्या. मात्र अशा प्रकारे भेदभाव करण्यात तुकीचं असल्याचे इडल्याला लोकांमध्ये म्हणण आहे.

यासाठी रेस्टॉरेंटच्या मालकांना

६२ हजार डॉलर म्हणजे

जवळपास ४४

लाख रुपयांचा

दंड

भरावा लागणार आहे. महिलांना दिल्या जाणाऱ्या मेनूकार्डमध्ये किंमत न छापण्याबाबत रेस्टॉरेंट प्रश्नसानाचा अजब तर्क आहे. मेनूकार्ड बघताना महिला पदार्थारेवजी त्याच्या किंमतीकडे जास्त लक्ष देतात. किंमतीचा विचार मनात असल्यामुळे महिलांना जेवणाचा अनंद घेता येत नाही. त्यामुळे त्यांना किंमत नसलेलं मेनूकार्ड देण्यात येत असल्याचं रेस्टॉरेंट व्यवस्थापनाचं म्हणण आहे. हा तक योग्य की अयोग्य आहे. सांगता येत नसलं तरी अशा प्रकारे भेदभाव करणं चुकीचं असल्याचं सांगत लिमाधीला प्रत्येकालाच अवढत. पण तुम्ही कथी दाराजवळच्या खिडकीत बसला आहात का? ही खिडकी इतर खिडक्यांपेक्षा थोडी वेगानी असते. डब्यातल्या इतर खिडक्याना तीन सळ्या

वस्तुसूंग्रहालयं आहेत. अहमदाबादमधल्या

हिवर वस्तुसूंग्रहालयात बरीच भांडी बघायला

मिळतात. या संग्रहालयात चार हजारपेक्षा

अधिक भांडी मांडवण्यात आली आहेत. ही सगळी

भांडी विषय थातुप्रसून बघायला आली आहेत.

प्राचीन काळांती भांडी इथे पहायला मिळतात.

राजधानी दिल्यात सुलभ असं होऊ शकतं.

टॉयलेट म्युझियम आहे. इथे वेगवेगळा

आकाशाची शीचालं बघायला

मिळतात. हे संग्रहालय

दिल्लीलत खास

आकर्षण आहे. इथे पुरातन शौचालयांची शीचालय के. शंकर पिल्लई यांच्या संकल्पनेतून साकारलं आहे. या दिल्लीत एक बाहुल्यांचं संग्रहालय आहे. या संग्रहालयात असं तुम्ही आणि आकर्षक बाहुल्यांची शीचालय के. शंकर पिल्लई

यांच्या संकल्पनेतून साकारलं आहे. गुवाहाटीतल्या

मार्यादेशीर्वाच विचित्र संग्रहालय आहे.

या संग्रहालयात मानवी कवट्या तसंच

जादूप्रियासाठी लागणाऱ्या वस्तू

ठेवण्यात आल्या आहेत. जादूनांना

संग्रहालय याच नावाने ते

ओळखलं जातं.

गवात ही घटना घडली. पलुवी नावाच्या मुलीचे लग्र अलूरु

सात फेज्यांपूर्वीच वर्धूचा लग्नाला नकार

लग्नाचा मंडप सजवला होता. पुजारी मंत्र म्हणत नातेवाईक नजरा वधू-वरांवर खिल्ल्या होत्या. वातावरण आनंदाने भरून गेले होते. पण फक्त सात फेरे शिल्क असताना वधूने लग्र वर्ध्यास नकार दिला.

आपल्याला हे लग्र करायचे नव्हते, असे तिने

स्पष्ट सांगितले.

दंडला. ही निर्णय वधूने इतका अचानक

निर्णय घेतला.

अनेकांना आश्चर्य वाटले, तर काहीनी

तिच्या धाडसाचे कोतुकीही केले.

नेमकं काय घडलं?

कर्नफलकातील हसन जिल्ह्यातील बुवनहळी

गवात ही घटना घडली. पलुवी नावाच्या मुलीचे लग्र अलूरु

तालुक्यातील रहिवासी वेणुगोपालांनी निश्चित झाले होते. सर्व नातेवाईक आनंदाने नातवाईत होते. वर हातात मंगळसूत्र घेऊन उभा होता आणि पुढच्याच क्षणी सात फेरे शिल्क असताना वधूने लग्र वर्ध्यास नकार दिला.

वधू तिच्या प्रियकरासह ...

आपले प्रेम दुसऱ्या व्यक्तीवर आहे

आणि आपले आयुष्य त्या व्यक्तीसोबतच

घालवायचे आहे, असे तिने सांगितले.

हे ऐकून भंडारात वसलेले लोक थळ

झाले. काही लोकांना सुरावातीला

कायद्याचा वातावरणात आला आहे.

मुलीच्या पालकांनी तुम्हाला २.५ लाख

पांडवांनी जावात आहे.

देविका ठेवलेली वातावरणात

वधूने लग्र वर्ध्यास नकार दिला.

वधूने लग्र वर्ध्यास नकार दिला.

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

